

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25.06.2020, sp. zn. 14 To 60/2020, ECLI:CZ:VSPH:2020:14.TO.60.2020.1

Číslo: 27/2021

Právní věta: Překážkou, pro kterou nelze rozhodnout o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu podle § 205 odst. 2 z. m. j. s., nemůže být skutečnost, že orgány vyžadujícího státu činné v trestním řízení dosud neučinily žádný pokus o kontakt s vyžádaným.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 25.07.2020

Spisová značka: 14 To 60/2020

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Evropský zatýkací rozkaz

Předpisy: § 205 odst. 2 předpisu č. 104/2013Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 5. 2020, sp. zn. Nt 2051/2019, a tomuto soudu uložil, aby o věc i znovu jednal a rozhodl.

I. Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 5. 5. 2020, sp. zn. Nt 2015/2019, bylo výrokem pod bodem I. rozhodnuto, že podle § 205 odst. 1 z. m. j. s. se M. P. nepředává k trestnímu stíhání do Spolkové republiky Německo k trestnímu stíhání pro skutek uvedený v evropském zatýkacím rozkazu vydaném Okresním soudem v Erlangenu ze dne 21. 8. 2019, sp. zn. 9 Gs 368/19, a spočívající v tom, že jako člen uskupení, ke kterému patří přinejmenším odděleně trestně stíhaný N. D. D. a jehož členové s cílem generování zisků prodávají různým odběratelům omamné látky, zejména metamfetamin, M. P. spolu s odděleně stíhaným N. D. D. v blíže neurčené době mezi 10. až 31. 1. 2019 prodali a předali v XY odděleně stíhanému N. 600 gramů metamfetaminu v ceně 10 000 euro a dále v blíže neurčené době v noci z 25. na 26. 4. 2019 M. P. prodal a předal odděleně stíhanému T. D.B. N. v pokoji č. XY hotelu XY, na adrese XY, Spolková republika Německo, celkem 580 gramů metamfetaminu do komisního prodeje, přičemž 550 gramů z celkového množství se podařilo zajistit v bytě N. na adrese XY a zbytek množství pak u odděleně stíhaného H.; uvedené omamné látky přitom měly dobrou českou kvalitu a obsahovaly minimálně 60 % účinné látky metamfetaminové báze a M. P. si byl vědom, že nevlastní povolení k zacházení s omamnými látkami.

2. Výrokem shora uvedeného usnesení pod bodem II. bylo pak rozhodnuto, že podle § 206 odst. 1 z. m. j. s. a contrario se M. P. nebere do předávací vazby.

3. Podle odůvodnění citovaného usnesení Městský soud v Praze rozhodoval o návrhu státní zástupkyně na předání vyžádaného M. P. k trestnímu stíhání do Spolkové republiky Německo na základě evropského zatýkacího rozkazu Okresního soudu v Erlangenu pro shora uvedený skutek, kvalifikovaný jako nedovolené obchodování s omamnými látkami v množství větším než malém podle § 1 odst. 1, věta 1., č. 1, ve spojení s přílohou II k zákonu Spolkové republiky Německo o omamných látkách, dále podle § 3 odst. 2. č. 1, § 29a odst. 1 č. 2 téhož zákona a podle § 25 odst. 2, § 53 německého trestního zákoníku, a to ve dvou případech. Za spáchání tohoto trestného činu hrozí trest odnětí svobody až na 15 let. Městský soud v Praze poukázal na odmítavé stanovisko vyžádaného k předání do vyžadujícího státu, odůvodněné jeho námitkou, že se uvedeného trestného činu nedopustil. Jeho obhájce k tomu dodal, že ve vztahu k osobě vyžádaného v souvislosti s jeho trestním stíháním ve Spolkové republice Německo nebyly učiněny žádné kroky, vyžádaný nebyl vyrozuměn o žádném z úkonů trestního řízení a nebyl předvolán k žádnému výslechu. Přitom je připraven se úkonům trestního řízení ve Spolkové republice Německo podrobit. Městský soud v Praze si vyžádáním dodatečné informace od Státního zastupitelství v Norimberku-Fürthu ověřil, že tamní orgány dosud vyžádaného nepředvolaly k výslechu či k jiným úkonům a disponují adresou jeho trvalého bydliště.

4. Městský soud v Praze neshledal, že by byly splněny podmínky pro předání vyžádaného do vyžadujícího státu a pro rozhodnutí o jeho vzetí do předávací vazby. Poukázal na obsah § 193 odst. 1 z. m. j. s. s tím, že je třeba vycházet z účelu uvedeného zákona, v němž se kromě jiného uvádí, že zapracovává příslušné předpisy Evropské unie. Vzhledem k tomu, že orgány vyžadujícího státu činné v trestním řízení dosud neučinily žádný pokus o kontakt s vyžádaným a ve Spolkové republice Německo nebyl patrně ani vydán příkaz k jeho zadržení, má Městský soud v Praze za to, že nejsou splněny podmínky pro omezení osobní svobody vyžádaného na základě evropského zatýkacího rozkazu, když není zřejmé, že by se jakkoliv trestnímu stíhání ve Spolkové republice Německo vyhýbal. Z těchto důvodů zamítl návrh státní zástupkyně.

II. Stížnost

5. Proti shora uvedenému usnesení Městského soudu v Praze podala ihned po jeho vyhlášení státní zástupkyně stížnost, kterou následně písemně odůvodnila tak, že ustanoveními hlavy II. části páté z. m. j. s. bylo do právního řádu implementováno rámcové rozhodnutí Rady (EU) ze dne 13. 6. 2002 č. 2002/584/SVV, o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy Evropské unie. Tímto rámcovým rozhodnutím byly členské státy Evropské unie zavázány k tomu, aby na základě uvedeného právního předpisu vytvořily právní úpravu, která by byla jednotně aplikovatelná tak, aby postup na jejím základě byl jednotný, rychlý, předvídatelný a transparentní. V řízení o předávání osob mezi členskými státy Evropské unie se mají zkoumat pouze důvody pro nepředání stanovené ať již jako obligatorní nebo fakultativní v tomto rámcovém rozhodnutí.

6. Pro postup rozhodování soudu o návrhu státního zástupce o tom, zda se vyžádaná osoba předá do státu, který vydal evropský zatýkací rozkaz, jsou rozhodující taxativní důvody uvedené v § 205 odst. 2 z. m. j. s. a obsahující všechny překážky pro nepředání, uváděné v citovaném rámcovém rozhodnutí, ať již ve formě obligatorní nebo fakultativní. Pro úplnost státní zástupkyně dodává, že v dané věci nejsou splněny ani důvody nepředání podle § 5 odst. 1 z. m. j. s. Názor, že toto ustanovení nemůže rozšířit důvody nepředání osoby nad rámec jeho dikce, je potvrzován i Ústavním soudem (nález ze dne 3. 5. 2006, sp. zn. [Pl.ÚS 66/04](#)). Tento zákon nepředpokládá, že druhá strana by přezkoumávala důvodnost vedení trestního stíhání ve státě, který vydal evropský zatýkací rozkaz. Pokud Městský soud v Praze své usnesení odůvodnil odkazem na nedostatky v trestním řízení ve Spolkové republice

Německo, je podle státní zástupkyně takové usnesení a závěr v něm uvedený v rozporu se zákonem. Soudu po podání návrhu státního zástupce na rozhodnutí o předání zásadně nepřísluší zkoumat, zda trestní řízení bylo ve Spolkové republice Německo vedeno při respektování procesního práva tohoto státu, včetně toho, zda vyžádaný byl řádně předvoláván do svého bydliště v České republice. Institut evropského zatýkacího rozkazu vychází z principu vzájemné důvěry členských států Evropské unie, přičemž aplikace postupů za účelem vydání evropského zatýkacího rozkazu, včetně vydání vnitrostátního příkazu k omezení osobní svobody vyžádaného, jsou plně v kompetenci konkrétního státu, který vydal evropský zatýkací rozkaz, a jeho právního řádu.

7. Státní zástupkyně v odůvodnění své stížnosti dále poukazuje na to, že v dané věci vnitrostátní příkaz k omezení osobní svobody byl vydán; v evropském zatýkacím rozkazu se odkazuje na příkaz k zadržení vydaný Okresním soudem v Erlangenu ze dne 25. 7. 2019, sp. zn. Gs 368/19. Jestliže Městský soud v Praze požaduje, aby v řízení o předání bylo zkoumáno a potvrzeno, že vyžádaný se trestnímu stíhání vedenému ve Spolkové republice Německo vyhýbal, překračuje zákonné limity.

8. Pokud Městský soud v Praze v odůvodnění napadeného usnesení uvádí, že důvod předávací vazby není dán, protože vyžádaný se nevyhýbá ani předávacímu řízení, ani trestnímu stíhání, které se vede ve Spolkové republice Německo, pak státní zástupkyně k tomu namítá, že předávací vazba je obligatorní, pokud soud rozhodne o předání; skutečnost, zda se vyžádaný vyhýbá trestnímu řízení, zde nehraje žádnou roli.

9. S ohledem na shora uvedené státní zástupkyně v odůvodnění své stížnosti navrhla, aby Vrchní soud v Praze zrušil napadené usnesení a znovu rozhodl tak, že vyžádaný se předává v souladu s jejím návrhem adresovaným Městskému soudu v Praze za současného přijetí ujištění Státního zastupitelství v Norimberku ohledně jeho návratu do České republiky k výkonu případně uloženého trestu odnětí svobody.

10. K odůvodnění své stížnosti dále státní zástupkyně přiložila kopii přípisu Státního zastupitelství v Norimberku-Fürthu ze dne 20. 5. 2020, sp. zn. 402 AR 2782, jehož přílohu tvoří vyjádření T. T. T. D., která je samostatně stíhána ve věci související s trestním stíháním M. P. Podle státní zástupkyně je tímto vyjádřením podezření ze spáchání trestného činu posíleno.

III. Důvodnost stížnosti

11. Vrchní soud v Praze na podkladě podané stížnosti podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal výroky napadeného usnesení i řízení, které jeho vyhlášení předcházelo, a s ohledem na dále uvedené shledal stížnost důvodnou.

12. Jak již v odůvodnění své stížnosti uvádí státní zástupkyně, ke sjednocení praxe při vydávání mezinárodního zatýkacího rozkazu a jeho aplikaci přijala Evropská unie rámcové rozhodnutí Rady (EU) ze dne 13. 6. 2002 č. 2002/584/SVV, o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy Evropské unie, které není přímo aplikovatelným právním předpisem, ale předpokládá implementaci do jednotlivých právních řádů členských států. Zmíněné rámcové rozhodnutí upravuje některé otázky detailně (např. překážky vyhovění evropskému zatýkacímu rozkazu, ať již jsou koncipovány jako obligatorní, nebo fakultativní), některé naopak upravuje jen velmi stručně a jejich případné doplnění ponechává na členských státech (např. důvody vydání evropského zatýkacího rozkazu) a některé neupravuje vůbec a ponechává je vnitrostátní právní úpravě každého z členských států (např. důvody vazby v předávacím řízení). Smysl a podmínky vydání evropského zatýkacího rozkazu vyjadřuje uvedené rámcové rozhodnutí poměrně lakonicky (srov. jeho čl. 1 odst. 1).

13. Vydání evropského zatýkacího rozkazu není podmíněno předchozím marným pátráním po vyžádaném, bezvýsledným předvoláváním k úkonům trestního řízení ani neznalostí jeho přesné adresy ve vykonávajícím státě. Z připojeného formuláře evropského zatýkacího rozkazu pak lze dovodit, že k jeho vydání by se mělo přistoupit na základě zatýkacího rozkazu nebo soudního rozhodnutí se stejným účinkem, nebo vykonatelného rozsudku [viz rubriku pod písm. b) formuláře evropského zatýkacího rozkazu, tvořícího přílohu zmíněného rámcového rozhodnutí]. K tomu je třeba uvést, že v dané věci byl zatýkací rozkaz zřejmě vydán; vyplývá to jednak ze samotného evropského zatýkacího rozkazu vydaného v této věci [viz odkaz v rubrice pod písm. b) v č. 1. na zatýkací rozkaz z 25. 7. 2019], jednak z kopie zatýkacího rozkazu ve spise. I když Městský soud v Praze ve veřejném zasedání konaném dne 21. 11. 2019 provedl důkaz vydaným evropským zatýkacím rozkazem, přesto v odůvodnění napadeného usnesení vyjadřuje pochybnosti, zda vydání evropského zatýkacího rozkazu předcházelo zatýkací rozkaz s vnitrostátní působností a ke zmíněnému provedenému důkazu se blíže nevyjadřuje.

14. Městský soud v Praze, jak je shora uvedeno, dále poukazuje na obsah § 193 z. m. j. s. upravujícího postup soudu a státního zástupce při vydání evropského zatýkacího rozkazu, kterým se soud v České republice domáhá předání vyžádané osoby z jiného členského státu Evropské unie a dovozuje, že když zmíněný zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie, měly by takto postupovat i příslušné orgány Spolkové republiky Německo, činné v trestním řízení. Jak již bylo shora uvedeno, úkony, které mají vydání evropského zatýkacího rozkazu předcházet [s výjimkou uvedenou v rubrice pod písm. b) jeho formuláře] ponechává rámcové rozhodnutí bez povšimnutí a je plně na jednotlivých členských státech, jaký proces má vydání evropského zatýkacího rozkazu předcházet. Pokud se tedy německé straně vyčítá, že vydání evropského zatýkacího rozkazu na vyžádaného nepředcházelo jeho předvolání k úkonům trestního řízení ve vyžadujícím státě, pak není zřejmé, o co se zmíněná výtká opírá. Konečně, ani česká právní úprava obsažená v § 193 a dalších ustanoveních z. m. j. s. bezpodmínečně nevyžaduje předchozí marné úkony v podobě doručování nebo právní pomoci ve vykonávajícím státě (viz stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2018, sp. zn. [Tpjn 301/2017](#), publikované pod č. 2/2018 Sb. rozh. st.).

15. S ohledem na shora uvedené je třeba závěr Městského soudu v Praze, že nelze rozhodnout o předání na základě zmíněného evropského zatýkacího rozkazu proto, že mu nepředcházely úkony, jejichž provedení tento soud považuje za obligatorní, označit jako nesprávný a konečně učiněný na základě nedostatečně zhodnoceného skutkového stavu a v důsledku toho dospívajícího k vadnému právnímu posouzení. Z těchto důvodů je třeba stížnost státní zástupkyně považovat za důvodnou, Vrchní soud v Praze jí vyhověl a napadené usnesení v celém rozsahu podle § 149 odst. 1 písm. b) trestního řádu zrušil a Městskému soudu v Praze uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

16. Není zřejmé, v čem Městský soud v Praze shledává právní překážku rozhodnutí o předání, spočívající v tom, že vyžádaný nebyl nejprve kontaktován a nebyl ani učiněn pokus o jeho výslech cestou dožádání a o jaké porušení německého práva dožadující stranou se tento závěr opírá za situace, kdy to nevyžaduje zmíněné rámcové rozhodnutí, jež měly členské státy Evropské unie implementovat. K otázce případného přezkumu správnosti postupu státního zástupce nebo soudu v dané věci podle vnitrostátních předpisů vyžadujícího státu se poukazuje na odstavec 10 preambule citovaného rámcového rozhodnutí, podle kterého mechanismus evropského zatýkacího rozkazu je založen na vysoké úrovni důvěry mezi členskými státy Evropské unie a jeho provádění lze pozastavit pouze v případě závažného a trvajících porušování zásad stanovených v čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii některým z členských států, pokud takové porušování zjistila Rada Evropské unie postupem podle čl. 7 odst. 1 uvedené smlouvy.

17. Vedle toho, pokud má soud za to, že údaj o vydaném zatýkacím rozkazu v evropském zatýkacím rozkazu je nesprávný, a nelze se opírat ani o fotokopii tohoto dokladu založeného ve spise, nic mu nebrání v tom, aby si opis vyžádal u příslušného soudu ve vyžadujícím státě.

18. Pokud je tedy Městský soud v Praze přesvědčen, že existuje některá z překážek předání, je třeba, aby ji s odkazem na příslušné ustanovení zák. č. 104/2013 Sb. označil a aby zdůvodnil, o jaké skutečnosti se zjištěná překážka opírá. Ustanovení § 205 odst. 1 z. m. j. s. je procesním ustanovením, které žádné překážky předání neupravuje, ale pouze stanoví, že důvody nepředání je třeba posuzovat podle § 205 odst. 2 a 5 z. m. j. s. Pokud tedy Městský soud v Praze shledal překážku předání pouze v § 205 odst. 1 z. m. j. s., pak je jeho závěr nepřezkoumatelný.

19. Není samozřejmě vyloučeno, aby v dalším řízení si Městský soud v Praze k ověření skutečností, které podle něj představují překážku předání, vyžádal od příslušného soudu či jiného orgánu vyžadujícího státu dodatkové informace. Ty ale musí podrobit přezkumu, zda představují konkrétní překážku, která by bránila předání vyžádaného, a náležitě ji případně zdůvodnit a podřadit pod tomu odpovídající ustanovení zákona.

20. Výrokem pod bodem II. napadeného usnesení se Vrchní soud v Praze blíže nezabýval, neboť tento výrok osamoceně nemůže obstát a je vždy navázán na výrok, jímž se rozhoduje o předání.